

Ett sockenbibliotek i Västra Skedvi på 1850-talet

En sockenstämma i februari 1859 beslutade att inrätta ett bibliotek i Västra Skedvi.¹ Bakgrunden var att baron David von Schulzenheim på Västlandaholm hade skänkt en frikostig gåva för inköp av böcker till ett sockenbibliotek. Han hoppades att fler välbeställda sockenbor skulle bidra.

David von Schulzenheim bodde på Västlandaholm under åren 1857 – 1875 då familjen flyttade till Stockholm. Som bruksägare arbetade han bl a för införandet av mindre kostnadskrävande metoder för kolning. Han var också riksdagsman både i ståndsriksdagen och andra kammaren.²

Baronen ansåg det viktigt att sockenborna använde kunskaperna de fått i skolan och uppmuntrades att läsa och utveckla sig vidare.

Biblioteket placerades i Klockargården där den fasta folkskolan var inrymd.

DAVID VON SCHULZENHEIM
(1820-96)

Bibliotekets stadgar – ett urval

- Biblioteket skall tills vidare ha alla böcker i skolan
- Biblioteket hålls öppet för allmänheten varje söndag efter gudstjänstens slut
- Ett årsabonnemang kostar 50 öre och ger tillgång till samtliga böcker
- Ett boklån kostar 3 öre och längsta lånetiden är 2 månader
- Avgiften om bok ej återlämnas i tid är 3 öre per vecka
- Om ett tjänstehjon har varit ovarsam med en bok eller återlämnat den för sent åligger det husbonden att gottgöra försummelsen om tjänstehjonet ej kan betala

Den första bibliotekarien blev Lars Petter Nordström som var skollärare, klockare och orgelnist och bodde med hustru och barn i Klockargården.³

Foto: Lasse Andersson 2022

Det röda huset är Klockargården där skolan och biblioteket var inrymt. Runt sekelskiftet byggdes en ny skola - det vita huset t h - och då flyttade skolan dit.

¹ "Folkskollärbok och sockenbibliotek..." ; Gösta Wedjesjö; Bärgslagsbladet 1958-08-11

² Schulzenheim, von (Schultz, Schulzen, von Schulzen), släkt - Svenskt Biografiskt Lexikon (riksarkivet.se)

³ Västra Skedvi (T, U) AI:11 (1857-1866) Bild: 197 Sida: 187